

[Min. for tekn. samarbejde med udviklingslandene.] jeg tror, at alle de spørgsmål, der her er nævnt, for så vidt vil være relevante for en sådan undersøgelse.

Jeg takker for den tilslutning, der er givet til lovforslaget.

Lembourn: I anledning af hr. Sigsgaards udtalelse om, at man ikke af betænkningen kan se, om udvalget har behandlet problemet långivning kontra egentlig gave, vil jeg gerne oplyse, at dette spørgsmål er blevet behandlet i udvalget og endda drøftet overordentlig grundigt.

Jeg tror ikke, der er nogen, som ikke har den største sympati for at yde hjælpen så liberalt som overhovedet muligt, men det fremgik af de oplysninger, vi har fået, og de drøftelser, vi har haft, at der er et ønske hos u-landene selv om at bevare låneformen. Det kan have en vis politisk interesse for u-landet ikke at modtage hjælpen som gave, men modtage den som lån. Det er jo lande, som ofte er sig nationalt meget bevidst, og som derfor kan være tilbøjelige til i visse tilfælde at betragte det som mindre værdigt at modtage gaver og derfor foretrækker lån. Men jeg er da ikke i tvivl om, at hvis det skulle vise sig, at nogle af de u-lande, som vi hjælper, ikke vil være i stand til at klare tilbagebetalinger og forrentning, vil der fra dansk side ikke være noget som helst i vejen for, at man tager en ny forhandling, og at man, hvis det er nødvendigt, drøfter et eventuelt moratorium.

I et enkelt tilfælde har man da også gjort det — det gælder Indien — at de penge, som skal tilbagebetales på et af lånene, bliver tilbagebetalt i indisk valuta og bliver stående i landet og brugt til finansiering af et projekt, således at tilbagebetalingen altså ikke belaster Indiens valutabalace.

Jeg har selv tidligere her i tinget talt for den mest muligt liberale form for lånebetingelser og bistandsbetingelser, og at vi skulle gå foran og måske være en slags moralsk eksempel for andre lande ved at yde lånene så betingelsesløst, som det nu er muligt at gøre det. Men når man kan acceptere den form, som vi nu anvender, er det, fordi man i de drøftelser, der har været, efterhånden er blevet klar over, at det er et effektivitetshensyn, der gør, at man accepterer den form, som bruges i øjeblikket. Man ønsker

at kunne følge lånet et stykke vej for at sikre, at det projekt, som det skal finansiere, også bliver effektivt gennemført. Men jeg er sikker på, at der er ingen her i tinget, som ikke med glæde ville foretage en yderligere liberalisering den dag, det kan lade sig gøre at administrere u-landshjælpen på en sådan måde, at man sikrer sig, at pengene bliver anvendt, som det var tænkt, og at det projekt, som man finansierer, også gennemføres effektivt.

Morten Lange: Ved denne andenbehandling var det egentlig ikke min tanke at komme med nogle bemærkninger. Det forekommer mig, at der er sagt så meget om denne sag i denne sal og ved første behandling af dette lovforslag, at der ikke var væsentligt at tilføje. Men nu kommer jo ministeren med et meget interessant udspil, med forslag om at begynde forberedelsen til en totalrevision af loven, og jeg vil da gerne benytte anledningen til at sige, at det tror jeg er særdeles klogt. Vi har jo skøjtet på en forholdsvis ukendt is og gør det vel stadig væk, og jeg tror, det vil være særdeles rigtigt og prisværdigt at tage fat på en revision af u-landsloven. Der er mange af principperne, som allerede nu må betragtes som arvegods, og jeg er sikker på, at folkettingen vil se med stor interesse på det udspil, ministeren måtte kunne komme med, og nogle af os vil eventuelt kunne fabrikere et passende modspil.

Sigsgaard: Jeg takker for ministerens ord om, at vi får debatten om UNCTAD-konferencen, og jeg takker endvidere hr. Lembourn for bemærkningerne om, hvad der var sket under udvalgsarbejdet.

Hr. Lembourn sagde bl. a., at det var hans indtryk, at man i udvalget var enig om at give udviklingslandene så liberale vilkår som vel muligt, og det finder jeg en ganske interessant udtalelse, for samtidig var man altså i udvalget og mellem partierne enig om, at leveringsbindingen fortsat opretholdes, og det er i hvert fald ikke særlig liberalt. Derfor må man spørge, om det da er sådan, at det ikke er muligt at yde lån uden leveringsbinding — man vil jo give så liberale vilkår som muligt — og i bekræftende fald, hvorfor det ikke skulle være muligt.